

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра русского языка

Аннотация к магистерской диссертации

**СФЕРА «АВТОР – АДРЕСАТ» И ОСОБЕННОСТИ ЕЕ
ЯЗЫКОВОГО ВЫРАЖЕНИЯ В ЭПИСТОЛЯРНЫХ ТЕКСТАХ
БОРИСА ПАСТЕРНАКА**

ЗЕМЛЯНИК Татьяна Валерьевна
специальность 1-21 80 11 «Языкознание»

Научный руководитель
Татьяна Николаевна Волынец
доктор филологических наук,
профессор

Минск, 2015

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Ключевые слова: ЭПИСТОЛЯРНЫЙ ТЕКСТ, МОНОЛОГ, ДИАЛОГ, ТЕКСТ, ДИСКУРС, АДРЕСАНТ, АДРЕСАТ, СТРАТЕГИЯ, ТАКТИКА, КОММУНИКАТИВНЫЙ ХОД, ПРИЕМ, ИНТЕНЦИЯ, ПРЕСУППОЗИЦИЯ, ИЛЛОКУЦИЯ, ПЕРЛОКУТИВНЫЙ ЭФФЕКТ.

Актуальность исследования заключается в недостаточной изученности эпистолярных текстов как жанра, занимающего пограничное положение на стыке диалогической и монологической речи, текста и дискурса; обладающего высокой степенью исследовательского потенциала в области коммуникативной грамматики, прагматики, грамматической стилистики; и эпистолярных текстов Бориса Пастернака в частности.

Цель магистерской диссертации – выявление стратегий и тактик воздействия на адресата и приемов представления адресата в эпистолярных текстах, осуществление их коммуникативно-грамматической характеристики.

Объектом исследования являются коммуникативные ситуации эпистолярных текстов, в которых реализуются определенные стратегии и тактики воздействия на адресата и приемы представления адресата в письме.

Предметом магистерской диссертации являются стратегии, тактики, коммуникативные ходы, приемы презентации адресата, встречающиеся в эпистолярных текстах.

В исследовании выявлены и охарактеризованы стратегии и тактики воздействия на адресата, а также приемы представления адресата в тексте. Все стратегии, тактики, коммуникативные ходы, приемы представления адресата в эпистолярном тексте имеют частные цели, служащие реализации главной: установлению успешной коммуникации для более эффективного обмена информацией.

Работа состоит из введения, трех глав, заключения и списка использованной литературы.

Объем работы: 71 страница.

Количество использованных библиографических источников: 62.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТЕРЫСТЫКА РАБОТЫ

Ключавыя словы: ЭПІСТАЛЯРНЫ ТЭКСТ, МАНАЛОГ, ДЫЯЛОГ, ТЭКСТ, ДЫСКУРС, АДРАСАНТ, АДРАСАТ, СТРАТЭГІЯ, ТАКТЫКА, КАМУНІКАТЫЎНЫ ХОД, ПРЫЁМ, ІНТЭНЦЫЯ, ПРЭСУППОЗИЦЫЯ, ІЛЛАКУЦЫЯ, ПЕРЛАКУТЫЎНЫ ЭФЕКТ.

Актуальнасць даследавання заключаецца ў недастатковай вывучанасці эпістальярных тэкстаў як жанру, які займае сумежную пазіцыю на стыку дыялагічнага і маналагічнага маўлення, тэксту і дыскурсу; які валодае высокай ступенню даследчага патэнцыялу ў галіне камунікатыўнай граматыкі, прагматыкі, граматычнай стылістыкі; і эпістальярных тэкстаў Барыса Пастэрнака ў прыватнасці.

Мэта магістарскай дысертацыі - выяўленне стратэгий і тактык ўздзеяння на адрасата і прыёмаў прадстаўлення адрасата ў эпістальярных тэкстах, ажыццяўленне іх камунікатыўна-граматычнай характарыстыкі.

Аб'ектам даследавання з'яўляюцца камунікатыўныя сітуацыі эпістальярных тэкстаў, у якіх рэалізуюцца пэўныя стратэгіі і тактыкі ўздзеяння на адрасата і прыёмы прадстаўлення адрасата ў лісце.

Прадметам магістарскай дысертацыі з'яўляюцца стратэгіі, тактыкі, камунікатыўныя хады, прыёмы прэзентацыі адрасата, якія сустракаюцца ў эпістальярных тэкстах.

У даследаванні выяўлены і ахарактарызаваны стратэгіі і тактыкі ўздзеяння на адрасата, а таксама прыёмы прадстаўлення адрасата ў тэксце. Усе стратэгіі, тактыкі, камунікатыўныя хады, прыёмы прадстаўлення адрасата ў эпістальярным тэксце маюць прыватныя мэты, якія дапамагаюць рэалізацыі галоўнай: усталяванню паспяховай камунікацыі для эфектыўнага абмену інфармацыяй.

Праца складаецца з ўвядзення, трох глаў, заключэння і спісу выкарыстанай літаратуры.

Аб'ём працы: 71 старонка.

Колькасць выкарыстаных бібліяграфічных крыніц: 62.

GENERAL DESCRIPTION OF THE THESIS

Keywords: EPISTOLARY TEXT, MONOLOGUE, DIALOGUE, TEXT, DISCOURSE, ADDRESSER, ADDRESSEE, STRATEGY, TACTICS, COMMUNICATIVE COURSE, RECEPTION, INTENTION, PRESUPPOSITION, ILLOCUTION, PERLOKUTIONARY EFFECT.

Topicality of the thesis consists in insufficient study of epistolary texts as the genre that has features of dialogical and monological speech, text and discourse, and has a high research potential in the field of communicative grammar, pragmatics, grammatical stylistics and, particularly, epistolary texts of Boris Pasternak.

Objective: to identify strategy and tactics of impact on an addressee and methods of representation of an addressee in epistolary texts, to implement their communicative and grammatical characteristic.

Object: communicative situations of epistolary texts in which certain strategy and tactics of impact on an addressee and methods of representation of an addressee are realized in a letter.

Subject: addressee's strategy, tactics, communicative courses, methods of presentation which can be found in epistolary texts.

In the thesis strategy and tactics of impact on a addressee, along with methods of representation of an addressee in the text are revealed and characterized. All strategies, tactics, communicative courses, methods of representation of an addressee in epistolary texts have private purposes that serve the main purpose – accomplishment of successful communication to achieve highest possible exchange of information.

The thesis consists of introduction, three chapters, conclusion and list of references.

Pagination: 71 pages.

List of references: 62 sources.